

ქართველების გადასახლება ფერეიდანში შაჰ-აბასის მიერ

ქართველების გადასახლება ფერეიდანში შაჰ-აბასის მიერ – ეს იყო ძალადობრივი გადასახლება, რომელიც მოხდა XVII საუკუნის დასაწყისში, 1614-1617 წლებში. ამ პერიოდში ირანის შაჰი აბას I ცდილობდა კავკასიის რეგიონზე მტკიცე კონტროლის დამყარებას. ქართველების გამოუდმებული აჯანყებები, განსაკუთრებით კახეთში, მისთვის საფრთხეს წარმოადგენდა. შაჰმა გადაწყვიტა კახეთი დაეცარიელებინა და ათიათასობით ქართველი გადასახლდებოდა ირანში.

გადასახლებულები ძირითადად კახეთიდან და ქართლიდან იყვნენ. მათი ნაწილი მუსლიმანად მოაქციეს, ნაწილი ქრისტიანებად დარჩა, თუმცა შორეულ ქვეყანაში ცხოვრებაში მათი იდენტობის შენარჩუნება რთული იყო. გადასახლებული ქართველები დასახლდნენ ირანის ერთ-ერთ პროვინციაში – ფერეიდანში, სადაც მათ მცირე დასახლებები შექმნეს.

მიუხედავად მძიმე პირობებისა, ფერეიდანში ქართველებმა შეძლეს თავისი ენის, ტრადიციების და კულტურის ნაწილობრივი შენარჩუნება. საუკუნეების შემდეგაც კი, მათი შთამომავლები კვლავ საუბრობენ ქართულად და ამყობენ თავიანთი წარმომავლობით.

ეს გადასახლება იყო საქართველოსთვის ერთ-ერთი ყველაზე მტკივნეული ისტორიული მოვლენა – ის დაკავშირებულია როგორც ადამიანურ ტრაგედიასთან, ისე ქვეყნის დემოგრაფიულ და ეკონომიკურ დაზარალებასთან. კახეთი თითქმის დაცარიელდა, და ქვეყანამ სერიოზული ზარალი განიცადა.

ძირითადი ინფორმაცია

როდის: 1614–1617 წლებში

ვინ: შაჰ-აბას I (საფაგიანთა ირანი)

სად: კახეთიდან – ფერეიდანში (დღევანდელი ირანის ცენტრალური ნაწილი)

მიზეზები

ქართველების აჯანყებები ირანის წინააღმდეგ

კახეთის დასუსტების და დაცარიელების მიზანი

ქართველების სამხედრო და ეკონომიკური რესურსის გამოყენება ირანში

შედეგები

კახეთის დაცარიელება და ეკონომიკური ვარდნა

ქართული დიასპორის ჩამოყალიბება ირანში

ფერეიდანელთა მემკვიდრეობა – ქართული კულტურის დაცვა უცხოეთში